

UNRAVELLING FUNCTIONAL
ABDOMINAL PAIN DISORDERS FROM
INFANCY TO ADOLESCENCE

Insights into epidemiology, diagnostics and treatment

Judith Zeevenhooven

Samenvatting van het proefschrift

J. Zeevenhooven

"Unravelling functional abdominal pain disorders from infancy to adolescence; insights into epidemiology, diagnostics and treatment"

Promotiedatum: 2 oktober 2020

Universiteit: Universiteit van Amsterdam

Promotores:

Prof. dr. M.A. Benninga

Copromotores:

dr. A.M. Vlieger

Functionele maagdarmaandoeningen ("functional gastrointestinal disorders") zijn een groep aandoeningen die gekarakteriseerd worden door chronische maagdarm symptomen. Een aantal mechanismen kunnen ten grondslag liggen aan deze stoornissen: verstoringen van de beweeglijkheid en/of overgevoeligheid van de darm, veranderingen in de functie van het darmslijmvlies, veranderingen van de afweermechanismen van de darm, een veranderde darmflora of een veranderde verwerking van het centrale zenuwstelsel in de darm. Ondanks het feit dat FGIDs vaak voorkomen bij zuigelingen en kinderen en een grote impact hebben op het dagelijkse leven van patiënten en families, worden deze aandoeningen nog steeds onvoldoende begrepen. In dit proefschrift zijn twee FGIDs uitgelicht; (1) infant colic, ofwel overmatig huilen tijdens de babyleeftijd (huilbaby), en (2) de subgroep FAPDs ("functional abdominal pain disorders"). In Deel 1 van dit proefschrift werd ingegaan op de verschillende aspecten van overmatig huilen, waaronder de epidemiologie en de prognose. Omdat onderzoek naar prevalentiecijfers van FGIDs in verschillende delen van de wereld de kennis versterkt over de relatie tussen die cijfers en verschillen in genetische predispositie, dieet, cultuur en achtergrond, is in Hoofdstuk 1

de prevalentie van FGIDs volgens de Rome IV criteria onderzocht in zuigelingen en peuters in België, Italië en Nederland. Bovendien zijn risicofactoren geïdentificeerd die geassocieerd werden met de aanwezigheid van deze FGIDs. Hoofdstuk 2 beschrijft een gestructureerd follow-up onderzoek wat laat zien dat bij kinderen die vroeger een huilbaby waren meer, door ouders, gerapporteerde gedragsproblemen voorkomen dan bij kinderen van dezelfde leeftijd uit een populatiestekproef. Hoofdstuk 3 heeft deze kinderen vervolgd tot in de adolescentie om de prevalentiecijfers van FGIDs bij deze groep voormalige huilbaby's te onderzoeken en te vergelijken met de prevalentiecijfers van een controle groep. Deel 2 van dit proefschrift is toegespitst op de epidemiologie, diagnostiek en behandelstrategieën van functionele buikpijnaandoeningen (FAPDs). In Hoofdstuk 4 hebben wij de prevalentie van FGIDs onderzocht in een omvangrijke epidemiologische studie die is uitgevoerd in 33 landen over de hele wereld, gebruik makend van een uniforme methode. Hoofdstuk 5 geeft de resultaten weer van een cross-sectioneel populatieonderzoek naar de prevalentie van FAPDs en functionele defecatiestoornissen gediagnosticeerd volgens de Rome IV criteria bij kinderen en adolescenten tussen de 11 en 18 jaar die wonen op Curaçao. In Hoofdstuk 6 hebben wij retrospectief bekeken of fecaal calprotectine in plaats van óf in combinatie met deze veelgebruikte bloedparameters kan worden gebruikt in de diagnostiek van FAPDs bij kinderen. Hoofdstuk 7 beschrijft de resultaten van een cross-sectionele cohort studie, waarin ouders van kinderen met FAPDs vergeleken werden met ouders van een gezonde controlegroep, op het gebied van fysieke gezondheid, psychologische symptomen en stress, persoonlijkheidskenmerken en opvoedstijlen. In Hoofdstuk 8 zijn de resultaten beschreven van een systematische literatuurstudie van bestaande literatuur met betrekking tot definities, uitkomstmaten en meetinstrumenten die gebruikt worden in behandelonderzoeken naar FAPDs bij kinderen en vervolgens beschrijft Hoofdstuk 9 het ontwikkelingsproces van deze COS met behulp van het gebruik van een mixed-method (combinatie van kwalitatief en kwantitatief onderzoek) Delphi methode bestaande uit twee rondes. Hoofdstuk 10 laat de resultaten zien van een systematische literatuurstudie en meta-regressie-analyse naar de omvang van de placebo-respons en eventuele determinanten in therapeutische placebo-gecontroleerde onderzoeken bij kinderen met FAPDs. In Hoofdstuk 11 hebben wij een systematische literatuurstudie uitgevoerd naar het vóórkomen van bijwerkingen bij medicamenteuze behandelingen voor kinderen met FAPDs. Tenslotte beschrijft Hoofdstuk 12 beschrijft het protocol voor een mono-centrum, gerandomiseerd, dubbelblind, placebo-gecontroleerd pilot-onderzoek dat de haalbaarheid en

effectiviteit onderzoek van FMT bij adolescenten met therapieresistente prikkelbare darmsyndroom (PDS).